

drifts- og anlægsposter på den ene side og kapitalposter på den anden side. Her er tale om et statslån, altså en kapitalindtægt, som i sine virkninger minder meget om en indkomstskat.

Ved opgørelsen af kasseoverskuddet, der fremkommer som summen af drifts- og anlægsoverskuddet og saldoen fra kapitalbudgettet, medregnes derimod såvel udlån som bunden opsparing, og bevægelserne i kasseoverskuddet giver derfor nok, som forholdene er nu, et mere tilfredsstillende billede af statsfinansernes indflydelse på økonomien. Ganske vist påvirkes kasseoverskuddets størrelse også af forskellige andre kapitalposter, af hvilke afdragene på gæld og bevægelserne på restancekonti er de vigtigste. Det ville for så vidt være rimeligt at se bort fra afdragene på gæld ved vurderingen af budgettets økonomiske virkninger, men da disse afdrag i de senere år er nogenlunde konstante, har de ingen større betydning for bevægelsen i kasseoverskuddet. Det samme kan ikke siges om posteringer på restancerregnskabet, hvoraf nogle (som f. eks. bevægelsen i lagerbeholdninger) stort set kan sidestilles med drifts-

og anlægsgifterne, mens andre afspejler mere tilfældige forskydninger i kassebeholdning og betalingsterminer. Et eksempel herpå er de forskydninger i betalingerne, som skete ved overgangen fra 1963-64 til 1964-65 (jfr. finansministerens tale ved forelæggelsen af „buketten“).

Med dette forbehold må det derfor alt i alt antages, at bevægelserne i kasseoverskuddet giver et mere dækkende billede af statsbudgettets virkning på det økonomiske forløb end overskuddet på drift og anlæg.

Spørgsmål 12:

På grundlag af de senest foreliggende oplysninger udbedes en vurdering af underskuddet på Danmarks betalingsbalances løbende poster for 1964 samt af den samlede gældsstiftelse/lån.

Svar:

I nedenstående tabel har man givet en oversigt over betalingsbalances løbende poster samt nettokapitalimporten i årene 1962-1964:

Oversigt over betalingsbalancen.

	Mill. kr.		
	1962	1963	1964
Handelsbalancen (eksport fob, import cif)	÷ 3.350	÷ 1.700	÷ 3.610
Fragtindsejling, netto	925	960	1.155
Turistindtægter, netto	140	165	205
Andre usynlige indtægter, netto	625	740	900
Vare- og tjenestebalancen	÷ 1.660	165	÷ 1.350
<i>Langfristede offentlige kapitalbevægelser:</i>			
Statens låntagning i udlandet	245	300	230
Hypotekbankens	—	35	80
Kommunernes	50	430	310
Telefonselsk.	165	110	245
Elværkerne	—	60	120
I alt offentlig låntagning (brutto)	460	935	985
Afdrag på offentlige lån	÷ 40	÷ 95	÷ 100
Statslån til udlandet m.m.	÷ 30	÷ 30	÷ 40
I alt langfristet offentlig nettolåntagning	390	810	845
Privat nettolåntagning registreret af nationalbanken	325	520	300
Øvrige private nettokapitalimport samt fejl og udeladelser ¹⁾	370	180	990
I alt nettokapitalimport m.v.	1.085	1.510	2.135
Forbedring af valutastillingen	÷ 575	1.675	785
¹⁾ Fejl og udeladelser	100	140	ca. 200